

บริบท Asthma

จากข้อมูลในปี 2562 – 2566/1 มีผู้ป่วยโรคหืดมาเข้ารับบริการที่คลินิกจำนวน 522, 482, 452, 345 และ 282 รายตามลำดับ พบผู้ป่วยที่มีอาการหืดเฉียบพลัน (Asthmatic attack) มาเข้ารับบริการพ่นยาในห้องฉุกเฉิน ในปี 2562 – 2566/1 ร้อยละ 2.66 , 8.13, 7.37 , 4.06 , 0.45 ตามลำดับ อัตราการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลด้วยอาการหืดเฉียบพลันเป็น ร้อยละ 1.33 , 0.30 , 0.60 , 0.00 และ 0.45 ตามลำดับ จากการทบทวนสาเหตุเกิดจากการใช้ยาพ่นขยายหลอดลมไม่ถูกต้อง และการสัมผัสสิ่งกระตุ้น เช่น ยากันยุง ฝุ่นละออง สัตว์เลี้ยง น้ำยาซักผ้า และไรฝุ่น เป็นต้น

Driver diagram: โรคหืด (Asthma)

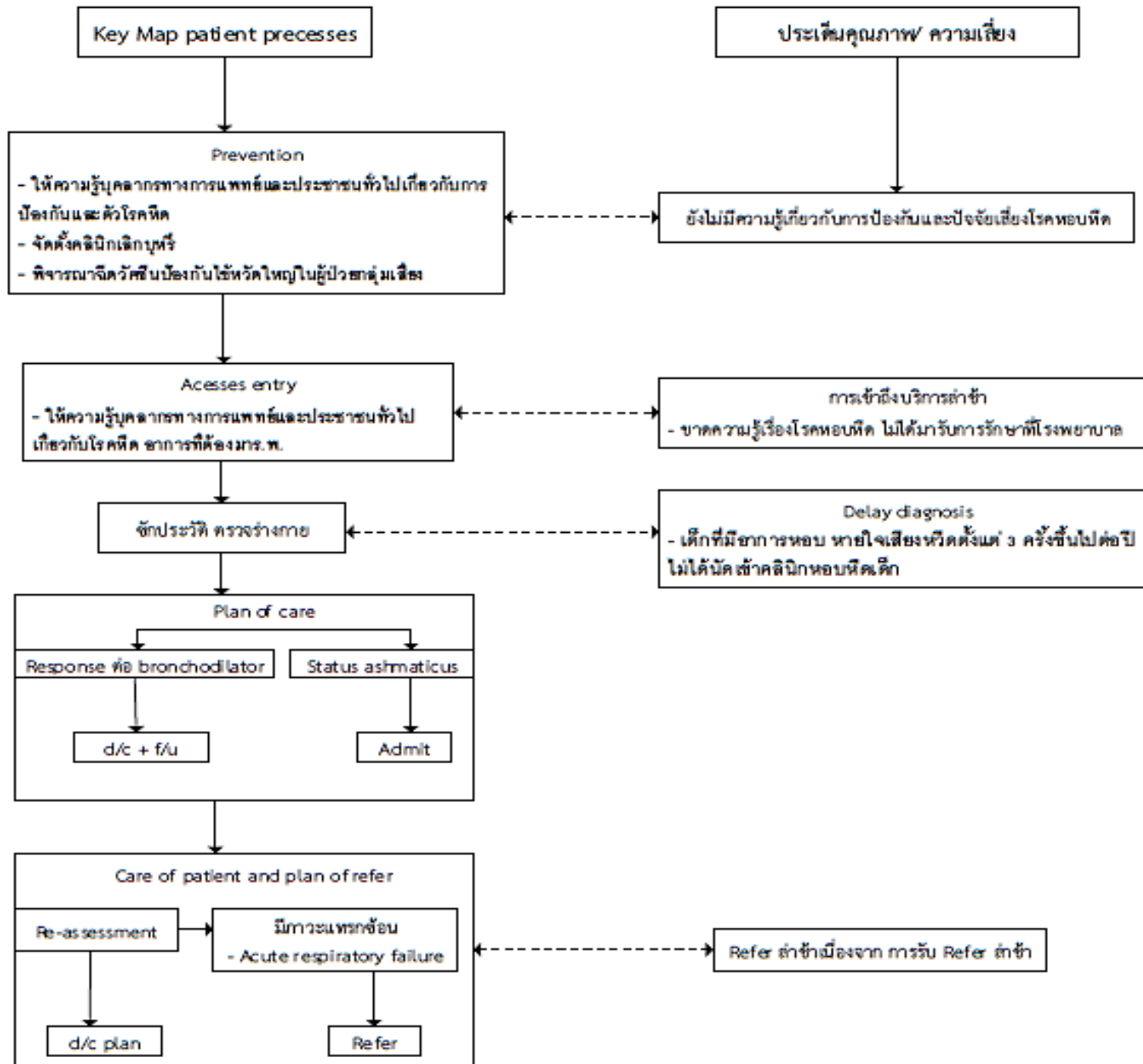

Effective treatment

- รักษาเบื้องต้นตาม CPG dyspnea
- ในรายที่วินิจฉัย Asthma พิจารณาใช้ Inhaled corticosteroid และนัดเข้าคลินิกโรคหืดเด็กทุกราย
- Asthma clinic คุณภาพโดยทีมสหวิชาชีพ

- รักษาเบื้องต้นด้วย Nebulized bronchodilator
- ในรายที่ Acute asthmatic attack ให้ Systemic corticosteroid total 3-5 days
- ให้ความรู้ผู้ป่วยและญาติเกี่ยวกับโรคหืด การรักษา วิธีใช้ยา การป้องกัน หลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นและสารก่อภูมิแพ้

Process flowchart ของการดูแลผู้ป่วยโรคหอบหืดในเด็ก

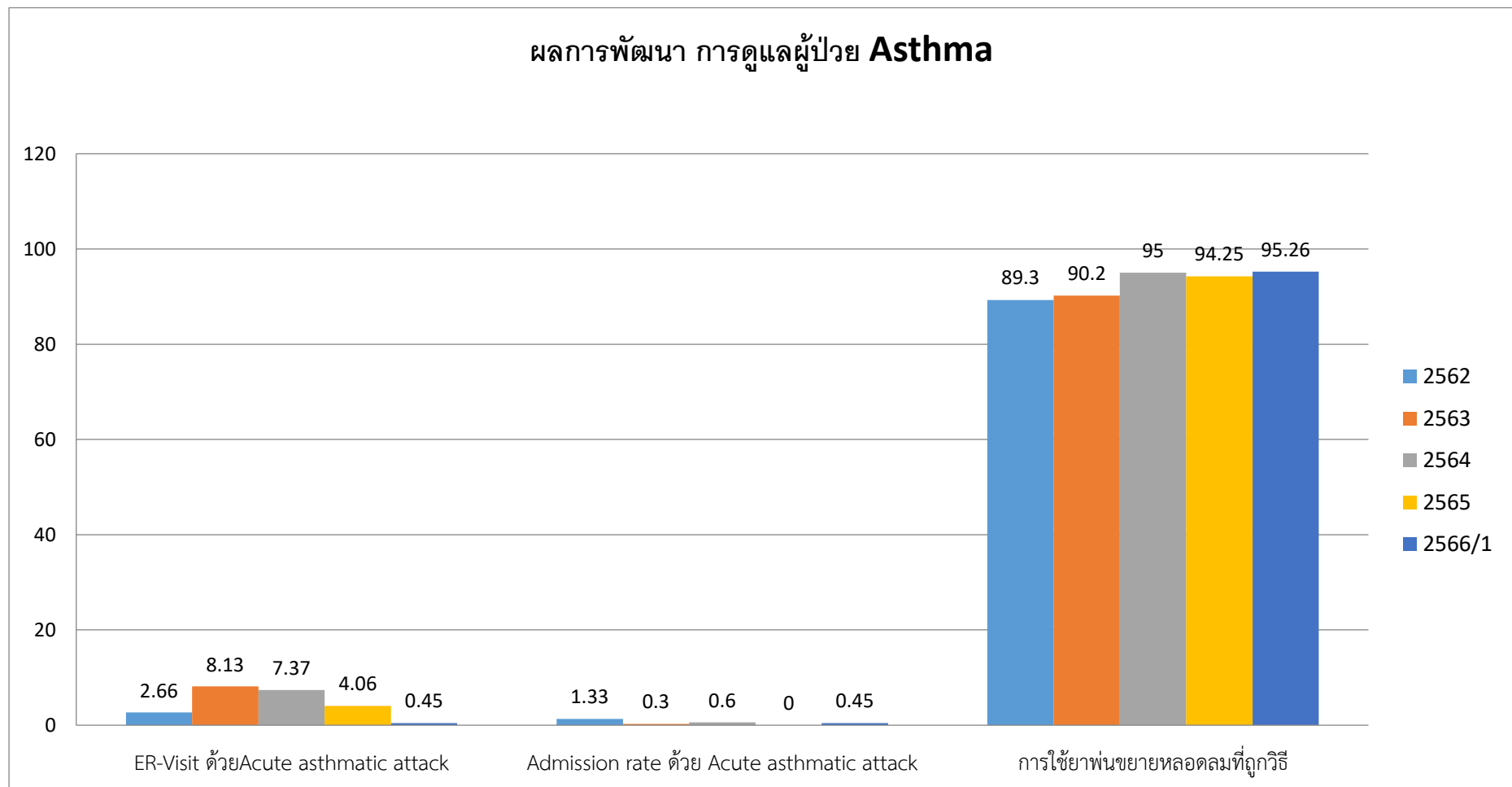

การจัดการกระบวนการ (Process Management) ของโรคหอบหืด

กระบวนการ	ข้อกำหนดของกระบวนการ	ตัวชี้วัดของกระบวนการ	การออกแบบกระบวนการ
Prevention	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันและตัวโรคหอบหืด - จัดตั้งคลินิกเลิกบุหรี่ - พิจารณานีติวัคซินป้องกันไข้หวัดใหญ่ในผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง 	<ul style="list-style-type: none"> - Admission rate ด้วย Acute asthmatic attack - ER-Visit ด้วย Acute asthmatic attack 	<ul style="list-style-type: none"> - หลีกเลี่ยงการสัมผัสควันบุหรี่ในระยะตั้งครรภ์และหลังคลอด - สนับสนุนการคลอดบุตรโดยวิธีธรรมชาติ - เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 4-6 เดือน - หลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นและสารก่อภูมิแพ้ เช่น ฝุ่น ควัน - หลีกเลี่ยงการสัมผัสผู้ติดเชื้อระบบทางเดินหายใจ
Access of entry	เข้าถึงเร็ว	Onset to hospital	- ให้ความรู้บุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับตัวโรคหอบหืด อาการที่ต้องมาร.พ.
Assessment	ประเมินเร็ว ถูกต้อง	- Door to diagnosis	เด็กที่มีอาการหอบ หายใจเสียงหวีดตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปต่อปี ควรนึกถึง Asthma
Plan of care	แผนการดูแลรักษาตรงกับปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> - Door to bronchodilator, corticosteroid - Door to refer 	- รักษาตาม CPG
Care of patient	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้ยาพ่น - ฝึการวางภาวะแทรกซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ยาพ่นขยายหลอดลมที่ถูกต้อง - Acute respiratory failure 	<ul style="list-style-type: none"> - สอนพ่นยา - Refer เมื่อมี Acute respiratory failure

ผลลัพธ์และการพัฒนาที่ผ่านมา (Performance and Interventions)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2562	2563	2564	2565	2566/1
1. ER-Visit ด้วย Acute asthmatic attack	< 10%	2.66	8.13	7.37	4.06	0.45
2. Admission rate ด้วย Acute asthmatic attack	< 5%	1.33	0.30	0.60	0.00	0.45
3. การเข้าพบขยายหลอดลมที่ถูกต้อง	> 85%	89.3	90.2	95.0	94.25	95.26

สรุปผลการดำเนินงาน

ER-Visit ด้วย Acute asthmatic attack : ในปี 2563-2566/1 แนวโน้มลดลง เนื่องจากการให้ความรู้เกี่ยวกับตัวโรค ความสำคัญของการใช้ยาพ่น วิธีการใช้ยาพ่นที่ ถูกวิธี นัดเข้าคลินิกหอบหืด

Admission rate ด้วย Acute asthmatic attack : ในปี 2562-2566/1 อยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ผู้ป่วยตระหนักใน การใส่หน้ากากอนามัย ทำให้ลดปัจจัยกระตุ้นของอาการหอบกำเริบ และลดอัตราการ Admit ของผู้ป่วย

การใช้ยาพ่นขยายหลอดลมที่ถูกต้อง : ในปี 2562-2566/1 มีแนวโน้มสูงขึ้น เนื่องจากการให้ความรู้เกี่ยวกับตัวโรค ความสำคัญของการใช้ยาพ่น วิธีการใช้ยาพ่นที่ ถูกวิธี นัดเข้าคลินิกหอบหืด มีการให้ผู้ป่วยนำยาพ่นมาพ่นให้ดู ทำให้มีผู้ป่วยและญาติมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ยาพ่น